

bevægede ham, svarede han: „Nei, nu har jeg Andet at tænke paa“. Jeg troer, han gik beredt bort. Han saae mig gjerne komme.“

Holger Vinds Dagbog.

Meddelt af Dr. phil. **Gustav Bang.**

I den ledreborgske Manuskriptsamling (4to og 8vo Nr. 427) findes et Haandskrift, der skyldes Holger Vind til Harrested, født 1623, død 1683 som Vice-skatmester, Præsæs i Rentekammeret, Geheime- og Kancelliraad. Assessor i Statskollegiet og Højesteret, blaa og hvid Ridder samt Vicekansler. Haandskriftet, der bestaar af 186 temmelig tæt beskrevne Sider, indeholder dels en Skildring af hans Udenlandsrejse 1641—45, dels en Række avtobiografiske Notitser fra den senere Tid. Det er skrevet paa Dansk, men med talrige indskudte latinske, tyske, franske og italienske Sætninger.

Skønt Optegnelserne. i hvert Fald Dele af dem, tidligere har været benyttede¹⁾, og skønt Rejsebeskrivelsen ved sit Indhold ikke staar synderlig højt over Flertallet af bevarede Rejseksildringer fra det 17. Aarhundrede, knytter der sig dog saa megen Interesse til disse Meddelelser, at en Udgivelse af dem i stærkt sammentrængt Form vistnok kan forsvares. De har Betydning i dobbelt Retning: dels i personalhistorisk, derved at de udvider og uddyber vort Kendskab til Manden og hans nærmeste²⁾, dels i kulturhistorisk, derved at de giver et typisk, paa sine Steder ret godt tegnet Billede af den Maade, hvorpaa de unge Adelsmænd ved det 17. Aarhundredes Midte søgte Uddannelse under Ophold i fremmede Lande.

Nedenfor er kun medtaget de Dele af Optegnelserne, som synes at have nogen Interesse i en af disse Henseender. De rent itinerariske Notitser i Rejsebeskrivelsen er forbigaaede eller kun kortelig refererede og ligesaa de andetsteds fra velkendte Hofbegivenheder og Episoder fra Svenskekrigen, som i Haandskriftet jævnlig fortælles med overordentlig Udførlighed.

¹⁾ Saaledes har aabenbart Ole Borch kendt Rejsebeskrivelsen, da han forfattede sit Mindeskrift over ham: Sanctæ et æternæ memoriae illustrissimi et excellentissimi herois D. Oligeri Vind. Hafn. 1683.

²⁾ Et yderligere lille Bidrag til Holger Vinds Historie skal her lejlighedsvis meddeles. I en Samling Epitafiafskrifter paa det store kongelige Bibliothek (Ny kgl. Sml. 4to 1270) følgende: „Her under hviiler et drenge barn, er fød i Kiøbenhaffn aar mdclxx dn. xvij novembris, hvis fader var ærlig og welbyrdig mand Holger Wind til Gundestrup, kongl. majest. geheime raad og cancellie raad, assessor i collegio status og høyeste ret, vice skatmester og befalingsmand over Brunlau ampt, moderen ærlig og welbyrdig frue Margareta Gedde.“ Denne Søn har hidtil ikke været kendt, omtales i hvert Fald ikke i Adelsaarbogen for 1886.

Anno 1641 den 20. Aprilis udi Guds navn begiunte ieg min forretagne reise, och efter tagen afsked fra tilbørlige gode venner reiste ieg til Odense, hvor ieg fandt min moder¹⁾ med flere gode venner, som vare til s. her Claus Daaes begrafvelse.

Derfra reyste ieg strax per post til Glückstad, hvor ieg fant min vätter²⁾ Niels Vind schlodsherre paa Kiøbenhafns slot, som af vaaris konge af Dannemarck var afferdiget til Engeland. Med hannem gjorde ieg strax compagnie och reiste (igennem Bremen, Oldenburg, Ostfrisland og Holland; den 1. Maj ankom de til Amsterdam.)

Den anden Maii reyste ieg med min broder Iacob, nu s., til Utrecht der hans sager at ordinere, paa det vi tilsammen ad Engeland og siden til Franckrig reise kunde; anden dagen reyste vi strax tilbage igien til Amsterdam

Imidlertid vi paa reisen var imellomb Holland och Engeland, blef min broder Iacob noget ilde disponerit, continuerede endelig udi samme indisposition indtil den 9. dag, som var den 18. Maii, paa hvilcken dag ved 6 slet om morgenen Gud kallede hannem ved den timelige død til sit evige herligheds rige; Gud gifve hannem med alle tro christne en glædelig opstandelse.

(Fra London gjorde de en Udflugt til Oxford); her begiunte vi strax at bese universitetet, for hvis skiuld vi did hen mest kommen vare . . .

Siden blef ieg vel en 4 uger til London och freqventered imidlertid hoffet, som paa de tider til London var, disligeste och mange fornehme cavallier, hvortil ieg dis bedre occasion hafde, eftersom ieg med min vätter var, som fra kongen udskicket var.

(Den 4. Juli drog de fra England til Paris, hvor de opholdt sig i 2 Maaneder; derfra til Blois) hvilcken bye os saa vel befaldet, baade for stedets situation saa och for sprogets renhed, at ieg efter min hofmesters raad resolveret der noget at forblifve. (Fra Blois gjorde de et Par mindre Ture, den ene i Forening med „messieurs Krag“. Derpaa opholdt de sig i 4 Maaneder i Angers og gjorde en Rejse i Vestfrankrig, til Nantes,

¹⁾ Ingeborg Ulfstand.

²⁾ D. v. s. Halvfætter. Niels Nielsøn Vind til Grundet, født 1615, død 1683.

Rochelle, Bordeaux. Den 22. Avgust 1642 vendte de tilbage til Paris.)

Til Paris blev ieg nu paa en 8 maaneders tid, continuerede imidlertid at exercere mig udi alle adelige exercitier.

Anno 1643 den 28. Aprilis reyste ieg (over Lyon, Genf, Basel, ad Rhinen til Breisach og Strassburg, hvor han opholdt sig 2 Maaneder; i Midten af Avgust til Basel, hvor han ligeledes forblev 2 Maaneder, over Zürich, Zug, Luzern, Uri og i Begyndelsen af November over St. Gothard; derfra igennem Valtellina til Milano og østpaa over Padova til Venezia.)

Efter vi nu til Venedig hafde bestellet med købmanden och ellers, hvad vi der hafde at forrette, reyste vi til Padua igien.

Til Padua holdt ieg mig oppe noget ofver 3 maaneder, indtil vinteren var forby, saa ieg min reyse videre ind udi Italien kunde asehtenere (!); imidlertid besaa ieg, hvad der var at mercke In summa det beste til Padoa er, mand kand der hafve god conversation med lærde mend, som udi min tid vare Gaspar Scioppius, Iohannes Rhodius, Octavius Ferrarius, D. Sala, so zu meiner zeit starb, och Salvaticus Weslingius, som den tid var anatomicus. Mand hafver och sønderlig commoditet der at studere af de tvende bibliotechis publicis nationis, hvilecke enhver kand bruge, som udi nations matricul sig vil lade indschrifve

En 12 dage for fasten reyste ieg ned til Venedig igien baade for at bese, hvad til Venedig remarcabel var, saa och at se de comedier, redouter och macherader, som paa de tider stor bekostning anvendis paa. (Herfra vendte han atter tilbage til Padova; den 6. Marts 1644 forlod han denne By for at begive sig til Rom.)

Til Mantua besøgte ieg iblant andre den franske resident conte Bonsi, som for en och anden cavalliers recommendation skiuld beviste mig stor ære och courtoisie Til Modena hafde vi stor besvering at komme herfra, af aarsagen at der var krig imellem Paven och de allierede fyrster udi Italia; dog alligevel ved marquese Silvio Mazzo hielp, til hvilcken ieg var

recommanderet af fornefnde conte Bonsi, kame vi Gud ske lof vel frem

(Rom naaede han Skærtorsdag den 24. Marts; efter at have overværet Paaskehøjtidelighederne gjorde han en kort Udflugt til Napoli, vendte den 14. April tilbage til Rom, hvor han opholdt sig indtil den 25. September. I Maj ledsagede han den kejslerlige Gesandt Hertugen af Savelli, med hvem han var bekendt, da han havde Avdiens hos Paven.)

Imidlertid ieg mig til Rom opholte, kunde ikke passere min tid med violent exercitier, for heden var alt for stoer; dog paa det ieg min tid vel kunde anvende, søgte ieg at have occasion med fornemme cardinaler, ambassadeurer och andre lærde mend at conversere, hvilcket sønderlig til Rom kand practiceris for den store høflighed skiuld, der brugis, sønderlig imod fremmede; (særlig nævner han: Kardinal Francesco Barbarini; Kardinal Ar-rach; Kardinalen af Lyon; Hertugen af Savelli; Markisen af Chaumont; Cassiano del Pozzo; Leo Allatius; Lucas Holstenius Hamburgensis, Kardinal Barbarinis Bibliothekar; Paulus Josephus Meronus.)

Paa disse tider spurde ieg de bedrøfvende tidender, at min s. fader bleseret var, som forarsagede, at ieg mit forrethavende gandske changere maatte.

(Fra Rom drog han over Siena til Firenze, som han naaede den 29. September.) Mens ieg nu til Florentz var, søgte ieg at opvarte grosshertogen, och eftersom ieg serdelis var recommen-derit til marquese Coppola, cammeriero de grand duca, saa gaf ieg mig an hos hannem och lod hannem min begiering vide, som og strax gaf mig til hofve an och kom self om anden dagen ind i mit losamente med sin carosse och førte mig til hofve, hvor ieg af alle cavallierer meget courtoisement blef an-tagen; saa blef ieg strax indfodret til grosshertogen udi hans gemach, hvor hand var allene; och efterat ieg mine skiuldige complimenter aflagt hafde, discourerede grossfürsten med mig om et och andet vel en half time, dog mesten om det ufor-modendis schwenske indfald udi Dannemarck. Efterat ieg nu hafde taget min tilbørlig afskeden igien saavel fra grosshertogen

self som hans hr. brødre og andre fornemme cavallierer, følgede mig marchese Coppola ned igien i mit logement. Strax derefter kom i mit lossamente grosshertzogens bud medhafvende 6 andre karle, som hafde at bære alt, hvis de kunde til en refrachisement, som il grand duca mig tilskickede; dette bestoed udi atskillige af de allerdelicatiste victualier, saavel fugl som andet, och det alt ukoget, och derhos atskillige kostelige vin udi stor menge. Eftermiddag kom marquese Coppola til mig igien och førte mig igiennem alle gemacher paa pallatzet, siden udi grosshertzogens hafve, hvor kostelige vandkonste vare at se

(Den 5. Oktober 1644 forlod han Firenze, rejste over Pisa, Genova, Nizza, hvor han i 14 Dage laa syg af Feber, Marseille og Lyon til Paris; her tøvede han til 11. Januar, gjorde en kortvarig Rejse til England og drog derpaa over Dünkerken gennem Belgien og Holland til Amsterdam.)

Til Utrect, hvor ieg blev paa eet maanedes tid . . . converserede ieg med hvis lærde folck, som der var, som d. Christianus Matthiæ och ellers Emilius histo. prof., som da læsede Tacitum, och det cum summa laude

Til Leiden, hvor ieg blev paa et par dags tid, besøgte imidlertid Salmasius, Heinsium och Buxhom, som ere alle tre fornemme, vitberømbte lærde mend, og som icke viste, hvad ære och courtoisie de mig beviste vilde.

Den 24. Aprilis kom ieg tilbage igien til Amsterdam, hvor ieg siden blev stille liggendis den hele Maii udi forhaabning den hollandske flode, som saa lenge hafde ligget gandske ferdig, maatte forløbis at løbe ad sundet.

Imidlertid ieg nu saa laae paa forhaabning, at ieg med floeden kunde fortkomme, ankam til Amsterdam conte de Bregè frandsøsker ambassadeur extraord., som skulle ad Pohlen, der at tractere om det mariage, som siden och fuldkommet blev imelumb kongen af Pohlen och prinsesse Marie. Och som fornefnede ambassadeur sig loed mærcke, at hand och ad Dannemarck skulle, søgte ieg at gjøre kundskab med hannem for at fornemme, om ieg kunde komme udi følge med hannem; hvorpaa ambas. sig strax resolverede, at ieg med hannem reysse maatte, men for-

sichkrede mig end ydermere, at vilde mig uden nogen betenckning, sicker och frie igiennem alle svenske guarnisoner; paa saadan forsickring resolverede ieg mig udi Guds navn at reysse med hannem.

(Igenom Holland, Ostfrisland, Oldenburg over Hamburg til Lübeck), hvor ambassadeuren ordre for sig fant, at hand strax skulle begifve sig paa reysen ad Pohlen, der at negociere det giftermahl mellomb kongen af Pohlen och prinsesse Marie de Nevers, hvorforre hand strax reyste til Travemünde, och seylede hand ad Dantzig, och ieg ad Kiøbenhavn, hvor ieg lykkeligen ankam den 20. Iunii 1645.

Efterat ieg nu saa lykkeligen och vel min reyse endet hafde, lod ieg mig efter mine venners raad anmelde ved min farbroder Ifver Vind hos hans kongl. mayst. Christ. 4. och hannem underdanigst min tieniste præsentere, hvorpaa ieg strax blef af hans may. antagen til hofiuncker.

Den 27. Iulii (1645) sagde ieg tieniste udi herrens navn til hofve paa Kiøbenhavns slot (Han omtaler udtrykkelig sin Deltagelse i Kr. IV's Rejse til Norge i Juli 1646).

Efterat ieg nu paa en 2 aars tid hafde vcrit til hofve, loed hans kongl. mayst. sig naadigst befalde, at mig videre udi fremmede lande skulle forsøge; lod mig derforre naadigst befale, at ieg skulde reyse til det kayserl. hof och mig der nogen tid opholde. gaf mig och til den ende atskillige kongl. brevve baade til hans kays. mayst. och andre.

Och paa det ieg nu dis sickerer kunde saadan reyse forrette, da befahl hans kongl. mayst., at ieg skulle reyse med printzen, som da laae gandske ferdig at reyse til suerbrüden (!) ved Lyer der sig at vilde curere, som ieg og underdanigst efterkom.

Den 2. Aprilis (1647) reyste ieg fra Kiøbenhavn efter tagen afsked fra alle gode venner til Nykiøbing, hvor ieg imod forhaabning paa et maaneds tid mig maatte opholde for hans fürstelige naade printzens svagheds skiuld. (Den 7. Maj forlod han i Forening med Prinsen Nykøbing; igennem Mecklenburg og Brandenburg rejste han til Dresden, hvor han den 1. Juni

skiltes fra Prinsen; et Par Dage efter erfarede han i Prag, at denne den 2. Juni var død i Nærheden af Dresden; Wien naaede han den 10. Juni. Kejserhoffet forlod kort efter Wien; han søgte og opnaaede den 30. Juni Avdiens hos Kongen af Ungarn og Bøhmen; den 6. August forlod han Wien og rejste til Prag, hvor han i September fik Avdiens hos Kejseren) och efter at ieg mit anliggende forrebragt hafde, begiunte hans kays. mayst. at giøre self til mig atskillige spørsmaal, serdelis om hans mayst. min naadigste herris och kongis comportement, siden ogsaa om hans fürstelige naade printzens Christiani V hastige død, och efter ieg nu paa saadan spørsmaal underdanigst hafde svaret, retirerede ieg mig vel igien in anticamera.

Efterat ieg nu saadan entree allerede hafde til käys. hofve, opvartet ieg hver dag om formiddagen fra klokken 9 til 12, paa hvilcken tid at alle officerer och cavallierer ordinarie opvartet til hofve, hvor mand da kunde høre alt hvis in Evropa passeredis foruden anden mögen høfelig conversation mand der kunde hafve baade med høy och lavg stans personer

(1648) den 29. Februarii døde Christianus 4. min aller-naadigste herre och konge udi Kiøbenhavn paa Rosenborg i hafven, hvilket foraarsagede mig stor forandring udi mit forset, thi ieg var gandske ferdig at følge med kayserens datter til Spanien, som tilforne var troloftet kongen af Spanien ved hans gesanter, och da skulle med kongl. comitat føris til Hispaniam der endeligen at holde bilager, mens blef fra denne reyse och ind ad Dannemarck kaldet.

(Efter ved en Privatavdiens hos Kejseren at have taget Afsked drog han den 3. April fra Prag til Dresden, hvorfra han ad Elben sejlede til Hamburg; den 20. April ankom han til København).

Den 4. Iulii blef ieg strax antagen af hans kongl. mayst. for oberskenk och gjorde strax min ed for hans mayst. udi rigens hofmesters hr. Corfitz Ulfelds nerverelse, som eden for mig oplæste. (Blandt de talrige Hofbegivenheder i de følgende Aar, han omtaler, nævner han kun ved 2 Lejligheder udtrykkelig

sig selv som Deltager, Hyldningsrejsen til Norge August-September 1648 og Rejsen til Holsten i Maj 1652.)

Udi dette aar (1652) den 20. Augusti kallede Gud allermægtigste min s. moder paa Ellingegaard i Skaane, som den 8. Septembris her nest efter blef begrafven i Kiøbenhafvn udi vor frue kircke; Gud gifve hender en glædelig opstandelse.

(1653) den 30. Aprilis, var en løfverdag, hendides mig den ulykke, at ieg brød mit ben udi Kiøbenhafvn.

Sidst udi Iulio, der ieg nogenledis' var kommen til rette udi mit ben, tackede ieg af fra hofve fra ofverskencks bestelling, och benaadede hans kongl. mayst. mig for min lange tieniste med en pension paa 2000 rd. aarligen af Gieske lehn i Norge.

Anno 1655 den 10 Maii benaadede hans kongl. mayst. mig med Brunlaug lehn udi Norge.

Anno 1656 den 8. Aprilis, var 3. paaskedag, reyste ieg til Tommerop til erlig och velbiurdig mand hr. Ofve Gedde rigens admiral och fru Dorete Uhrne och efter Guds forsiun och indskiudelse, lang betenckning, høye och forneme personers raad och mine venners samtychi begierede deris kiere datter iomfrue Margete Gedde, som mig och udi Guds navn blef tilsagt; den same Gud, af hvis indgifvende dette verck begiundet er, hand gifve herefter lycke och velsignelse, at alting maa ske til hans navns ære, os self indbiurdes til gafvn och gode och alle voris venner til glede.

Same aar den 21. Septemb., som var den 16. søndag efter Trinitatis, da det evangelium Luc. 7. indfalder om den enckis søn udi Nain, holtis mit brøllup udi Helsingborg, som Gud lade vere sked udi en god tid.

Anno 1657 den 22. Ianuarii bekam ieg hans kongl. mayst. naadigste befalning at skulle ligge udi slodsloven paa Helsingborg slot; Gud gifve hertil lycke. Hvor¹⁾ ieg forblef och med størst overlighed commenderede, til ieg blef forordnet til gouverneur i Landscrone.

Anno 1657 den 14. Decemb. bekam ieg hans kongl. mayst.

¹⁾ Senere Tilføjelse.

naadigste befaling at vere gouverneur paa Landscrone slot och festning, efterat sl. hr. Knud Ulfeld var blefven skut udi den rencontre udi Gøngeherret. Hvor¹⁾ ieg continuerlig blef, indtil at same slot och festning efter hans mayst. min naadigste herris befaling blef til de svenske ofverlefferet.

(1658) den 1. Martii blef Landscrone slot och festning til den svenske gen: maior Tot, Sverigis rigis raad af mig ofverlefferet, efter foregaaende kongl. befaling och fredstractaternis formeldning.

(Efter Roskildefreden indstævnedes de skaanske Stænder til Malnø for der at aflægge Ed til den svenske Konge.) Men som ieg saa vel som de fleste af adelstanden icke hafde lyst at lefve under den svenske regering, møtte vi icke, men undskiulte os, eftersom vi endnu icke vare licenceret af voris herre kongen af Dannemarck; med hvilchen undskiulding de første gang ey vilde lade sig nøye, men citerede anden gang alle de adelsmænd, som efter første citation icke hafde møt, hvorpaa ieg endelig svarede, mig icke at kunde tilfalde at sverge eller tiene hans kongl. mayst. af Sverig, eftersom ieg endnu var udi virkelig tieniste hos min naadigste herre hans kongl. mayst. af Dannemarck, och var med hans kongl. mayestets lehn naadigst forlehnet, hvorforre ieg forhaabedes at blifve ufortenckt, at ieg icke fornefvnde deris begiering efterkom, men tilsagde och lofvede at giøre och gifve ald rettighed af hvis gods som ieg under hans mayst. af Sverrig hafde, lige ved andre af adelsmændene der udi landet och ellers udi andre maade forholde, ligesom de svenske giøre imod hans mayst. af Dannemarck, som udi Dannemarck gods hafve.

Efterdi da at ieg, som forskrefvet staar, ey hafver vildet boe under den svenske regering, saa hafver ieg resolveret mig paa en kort tid at nedsette udi Helsingør och derforre leyed om paaske en gaard der samstedts af Ionas toldere.

1658 den 20. Iunii, var en søndag, om formiddag klochen et kvarter efter 9 slet blef min kieriste af Gud allermegtigste naadigst forløst och velsignet med en ung datter, hvorforre hans

¹⁾ Senere Tilføjelse.

helligste navn vere evindelig æret. NB. same dag klochen 6. m. 7. efter middag blev tendt ny maane och udi det tegn ☾

Den 22. Iunii blev same voris unge datter udi den hellige trefoldigheds navn døbt och kaldet Ingeborg Dorethea, udi min kiere moders frue Dorete Uhrnes, saavel som mine søstres fru Anne Vinds s. Arent von der Culas, f. Anne Vind Christoffer Valchendorffs, iomfru Lisbet Vinds, søster Sofia Uhrnes præsens, af sognepresten der samesteds hæderlig och vellerd mand m. Peder; Gud unde hende at matte udi alder tillige udi visdom och yndest opvoxe baade hos Gud och menniskene.

Der ieg mente mig nu at lefve udi allerstørste rolighed og uden nogen employ, lod hans kongl. mayst. naadigst forskrifve mig til Kiøbenhavn och der strax anmode ved rigens hofmester, da hr. Iochomb Gestorf, at ieg mig vilde paatage at følge hans kongl. mayst. af Sverig ved armeen eller hvor hand kunde blifve, och der vere en qualite de resident; hvilchen besverlige bestelling ieg endelig efter lang betenckning och gode venners raad resolverede mig at antage; och blev saaledis befalet at giøre mig ferdig det allerførste muligt var at reyse til hans mayst. af Sverrige, som da var endnu udi Flensburg.

Men som ieg nu med største bekostning hafde giort ald omkostning til same reyse, och var gandske ferdig at reyse, saa da uformodendis did kommer tidender den 8. Augusti om morgenen, at kongen af Sverig med sin gandske armade gjorde landgang ved Corsøer

Anno 1658 den 1. Decemb. blev ieg forordnet af kongl. mayst. min n. herre at vere krigs comissarius.

1659 den 11. Augusti klochen mellem 10 och 11, var¹⁾ s. Laurentii dag 2 dage efter ny maane udi ☾ tegen ☐ ♂ ☉, blev min kieriste forløst och af Gud velsignet med en ung søn, som blev christnet den 14. Aug. af m. Hans Brochmand, sogneprest til s. Nicolai kirche, och kaldet Iørgen; Gud unde hannem at opvoxe och tiltage som udi alder saa och udi visdom, yndist

¹⁾ Senere Tilføjelse.

och naade baade hos Gud och mennisker. Døde¹⁾ igien til Paris aar 1682 den 3. Maii.

(1660) den 31. Iulii, var en tirsdag, om morgenen klochen half 6 blef min kieriste naadeligen forløst och af Gud velsignet med en ung datter paa 5 dage efter nyemaane, udi det tegen $\underline{\text{u}}$, som blef udi herrrens nafvn christnet af m. Michael sogneprest til s. Nicolai och kaldet Rigtze Sophia; Gud lade hende opvoxe til sit nafvns ære och sine forældres glede.

1661 den 11. Augusti om morgenen klochen half 6 blef min datter Merete Vind fød udi Kiøbenhafvn paa en søndag och opkaldet efter s. fr. Merete Grubbe, som var hendes mormoders moder; blef²⁾ christnet af m. Michael. — Michelsaften³⁾ som var den 28. Septemb. 1672 klochen 10 formiddag kaldede Gud Merete igien udi Kiøbenhafvn; Gud gifve hende med os alle en glædelig opstandelse paa den yderste dommedag.

Anno 1662 den 29. Iulii, var en tirsdag efter middag ved 12 slet, s. Olufs dag, 6 dage efter nymaane, $\sigma\text{---}\text{b}$ ♀ blef Fredrich Vind fød udi Kiøbenhafvn och christnet af m. Michael, sogneprest til s. Nicolai kirche, och kaldet efter hans kongl. mayst.

Den 30. Iulii befahl hans kongl. mayst. naadigst, at ieg med en del cavaliers och af andre hofbetienter paa 2 kongl. mayst. fregater skulle reyse til Heiligenhafen och der undfange hindes churfürstl. durchleucht. churfürstinden med churprintzen och dennem med hoshafvende comitat at begleide til Rødbye udi Laaland, for hvilcken reyse ieg gjerne hafde veret forskaanet for min kieristes svagheds skiuld, om det ellers hafde veret muligt.

Same dag mod aften gick ieg for Kiøbenhafn til seyls, men hvad flid vi och gjorde, saa kunde vi icke naa mere udi 8 dage end Getsør for continuerlig modbør och storm; hvorforre der churfürstinden gaf sig ofver paa en holsteinske skude och kom vel ofver for Rødbye, da blef ieg med hos mig hafvende comitat per posta affordret lige fra Getzør til Nykiøpping, hvor begge

¹⁾ Senere Tilføjelse.

²⁾ Senere Tilføjelse.

³⁾ Senere Tilføjelse.

deris mayst. vare til at tage imod churfürstinden och churprintzen, som ankame til Nyckøbing same aften och blef af begge mayst. och hertzog Iohan Fridrich hel magnifique undfanget neden ved vandet, som fultis siden til slottet

1664. Eftersom ved de ecktetractater mellomb hans kong. mayst. och de chursachiske comissarier forgangen aar nogle puncter forrefald, som icke kunde blifve decideret, men blefve optagen til at skulle afhandles, naar hans kongl. mayst. ved sine deputerede lod besichtige det tilsagde churfürsteligeding, da hafver hafver (!) hans kongl. mayst. til saadanne puncters afhandling saa vel som til lifgedinget at besichtige och antage naadigst forordnet Iohan Christoff v. Kørwitz rigismarskalk och raad med mig, som da naadigst blef gifven den titul och charge af cantzelieraad; Gud gifve lycke til saadan comissions forretelse.

Den 7. Augusti efterat vi vare forsiunet med tilbørlig kongl. instruction, creditif och fuldmagt, reyste vi fra Kiøbenhafvn til Dragøre, hvor der laa en af kongl. mayst. fregater, som os indtog med ald voris suite, som bestod udi 34 personer, och gjorde strax om aftenen seyl och gick lige paa Rostock, och reyste saa siden igiennem Mechelborg, Brandeburg och til Dressen, den same vey som ieg tilforne med Christiano voris forige printz af Dannemark høyloflig ihukommelse reyst hafde anno 1647, som tilforne findis antegnet och derforre nu icke repeteris.

Den 21. Augusti, var en fredag klochen 3 om morgenen, en dag efter nyet tentis i iomfruens tegen, blef min kieriste forløst och af Gud velsignet med en ung søn, som blef christnet af m. Michael och kaldet efter voris printz Christian; Gud lade hannem opvoxe som i alder saa och i visdom och forstand.

Den 26. dito holtis denne voris liden søns barsel, och som ieg, som forskrefvit, var udi hans kongl. mayst. erinder udi Saxen, da beviste hans kongl. mayst. saavel som hans kongl. høyhed printzen mig och mit hus den stoere naade och var fadder til fornefvnde voris søn, med andre flere kongl. ministris.

Saasom forskrefvne reyse til chursaxiske hof saavel som dets forretning vitløftigen med alle omstendigheder paa andre steder

findis antegnet, da efterladis det her for korthed skiuld at recitere.

(1665) den 16. Septemb., var en løfverdag 2 dage efter fuldmaane, efter middag klochen 4 blef min kieriste forløst och af Gud velsignet med en ung søn paa Næsbyholm, som den 20. strax blef christnet och kaldet Ofve efter min kieristes s. fader; hand[s]¹⁾ fadder vare min moder och b. Christian Vind; Gud lade hannem opvoxe til sit navns ære, hans venners glæde och sit fædernelands tieniste.

1666 den 9. Octob., var tisdag, om morgenen klochen 7 blef min kieriste forløst och af Gud velsignet med en ung datter paa Nesbyholm, blef christnet af hr. Iørgen sogneprest samesteds och kaldet Anne Lisbeth; Gud gifve hende lycke och velsignelse.

1667 den 21. Novemb., var en torsdag, blef voris datter Dorete fød i Kiøbenhafvn om aftenen klochen emellemb 10 och 11 udi tvillingens tegn een dag efter fuldmaane och strax den 27. dito christnet af m. Michael sogneprest til s. Nicolai kircke; Guds velsignelse hvile ofver hende.

1669 den 5. Feb. mellem fredag och løfverdag nat klochen ved 12 blef min kieriste forløst och af Gud velsignet med en ung datter, som strax anden dagen blef christnet af m. Michael och kaldet Sophia Amalia; Gud gifve hende lycke och velsignelse.

Anno 1669 den 3. Februarii aflagde ieg min ed som kongl. geheime raad, cantzelieraad, viceskathmester och assessor udi collegio status och høyeste ret, paa Kiøbenhafvns slot udi cantzlers Reetzis och statholder Gabels præsentis; Gud gifve hertil lycke och velsignelse.

1670 den 9. Januarii kallede Gud min broder Hans Vind paa Gierderupgaard, som siden blef nedsat och begrafven udi hans egen sognekircke Hüllinge ved hans gaard Harrested; Gud gifve hannem en glædelig opstandelse paa den stoere dombs dag.

Anno 1670 den 14. Januarii blef min kieriste forløst och af Gud velsignet med en ung datter imellem fredag och løfverdag nat klochen 2, hvilcken voris datter blef strax anden dagen

¹⁾ Senere Tilføjelse.

christnet af m. Michael sogneprest til Nicolai kircke uden nogen videre ceremonier och kaldet Charlotta Amalia efter dronningen; Gud lade hende voxe och tiltage som i alder saa udi visdom och naade baade hos Gud och menniskene.

Spørgsmaal og Svar.

Svar.

I.

(VI. S. 178, Spørgsmaal 9).

a.

Indrouleringschef, Commandeurcapitaine i Søetaten *Volkvart Riisbrich*, der døde 14 Sept. 1791, maa vistnok have været en Søn af den Capitaine *Volkvart Riisbrich*, der nævnes i dette Tidsskrift Bind VI. S. 42. Det ældste Medlem af denne Slægt i Norge var den *Volkvart Brodersen Riisbrich*, der 22 Sept. 1638 fik Bevilling paa Gravdal Mølle ved Bergen (Norske Rigs-Reg. VII. 452), som han tilligemed Gaarden af samme Navn 10 Januar 1649 tilmageskiftede sig af Kronen for andet Gods, paa hvilket Mageskifte han 12 April s. A. fik kongelig Confirmation (N. Rigs-Reg. IX. 333 f.). Han var fra omtrent 1636 Slots-skriver paa Bergenhus og Foged i Nordhordlen, fra 1648 tillige Foged paa Utstein Kloster efter Ove Jensen og var efter alt at dømme en meget formuende Mand. Han døde i Bergen 16 Decbr. 1660 og var antagelig Søn af Broder Tadersen til Riisbrich i Holsten, som Familien havde eiet i 200 Aar, og Sille Didriksdatter til Spilbech. Det kan neppe antages at *Volkvart Brodersen* var gift, da Jens Bjelke 6 Oct. 1638 fik Brev om at lade ham aftinge efter sin Formue, eftersom han 3die Gang havde forseeet sig med Leiemaal og for at undgaa at staa offentlig Skrifte havde betalt 140 Rdl. til Kongen (N. Rigs-Reg. VII, 457). Kort efter er han formodentlig bleven gift med *Karen Nielsdatter*, der vistnok døde før Manden. Hun maa have været en Søster til Biskop Munthes Svigersøn Lector theol., Mag. Peder Nielsen Lem og saaledes Datter af Tolder og Foged i Brunla Len *Niels Pedersen (Lem)* og *Mette Pedersdatter*. Sandsynligvis

er hun vel ligesom Broderen født paa Gaarden Yttersø i Hedrums Præstegjeld omkring 1620, i alle Fald før 1627, da Niels Pedersen endnu levede som Tolder i Brunla Len (cfr. N. Nieolaysen, Norske Magasin, II. 616 og N. Rigs-Reg. V. 614). At Volkvart Broderens Hustru maa have været en Søster af Mag. Peder Nielsen Lem fremgaar deraf, at sidstnævntes Dattersøn Stiftamtskriver i Bergens Stift Willum Hansen, der var gift med Volkvart Brodersens Datterdatter, saaledes som nedenfor nærmere omhandlet, var i 3die Led beslægtet med sin Kone, ligesom det ogsaa bestyrkes bl. A. derved, at Volkvart Brodersens Svigersøn Hans Jørgensen Smith kalder Mag. Peder Lem for sin „Svoger“. Volkvart Brodersen efterlod ved sin Død 4 umyndige Børn, der maa have været følgende:

- I. *Volkvart „Volkvartsen“ Riisbrich*, vistnok den ældste af Børnene, født c. 1640. Han blev Commissarius i Bergen og var gift med *Else Hansdatter Lillienschjold*, en Datter af Commissarius Hans Hansen Smith, adlet Lillienschjold.
- II. *Mette „Volkvartsdatter“ Riisbrich*, den ældste af Døtrene og opkaldt efter Mormoderen, født c. 1645. (Gift 1) antagelig c. 1667 med daværende Major, senere Oberstlieutenant *Ahasverus de Crequi de la Roche (dit la Rochie)*, der døde 25 Febr. 1678. Om ham findes Oplysninger i Danske Magasin, 5 R. S. 263 Noten (jfr. Minerva 1787 I. 36). Han opgives i en gammel Familieoptegnelse første Gang at have været gift med *Judithe „Sveris“ (Sveers)* (cfr. Axel Kielland, Familien Kielland (1897), S. 230), med hvem han skal have haft 3 Børn fødte i Holland, nemlig 1) Datteren *Catharina*, gift med *Peder Pedersen Lem*, der døde 1703 i Bergen, en Søn af den førnævnte Mag. Peder Nielsen Lem og Abigael Ludvigsdatter Munthe (cfr. W. Familierne Lossius og Brandt, S. 76 og H. A. Munthe, Familien Munthe, S. 93), 2) *Alida „dit la Rochie“* († 9 Juli 1723), der i 1682 var gift med Stiftsskriver i Bergen *Herman Garmann* til Mjelde i Haus, hvilken Gaard i sin Tid havde tilhørt Volkvart Brodersen (cfr. dette Tidsskrift, 3 R. III. S. 161), og 3) *Johanne „de Crequi“*, Enke efter Sognepræst til Helleland Hr. *Christian Clausen Jæger*, der

30 Mai 1706 var Fadder i Stavanger, hvor hun endnu levede 1719. I 1722 var hun derimod død. Med sin 2den Hustru den ovenfor nævnte Mette Riisbrich, der overlevede Manden og 2den Gang c. 1680 blev gift med Capitaine i Søetaten *Michel Tønnesen*, havde han i alle Fald 2 Sønner og 4 Døtre, ligesom Enken af Egteskabet med Capitaine Tønnesen efterlod 1 Søn og 2 Døtre. Dette fremgaar nemlig deraf, at Commissarius Volkvart Riisbrich, Borgermester Hans Munthe og Stiftsskriver Herman Garmann som Værger og Befuldmægtige for deres salig „Svoger“ Michel Tønnesens Børn og Arvinger, nemlig *Ahasverus „de la Rochie“*, *Salomon „de la Rochie“*, *Karen*, *Judithe*, *Antoinette* og *Gjerthrud „de la Rochie“* samt Volkvart „*Michelsen*“, *Lene „Michelsdatter“* og *Mette „Michelsdatter“* 15 Decbr. 1700 lod thinglæse et Skjøde paa nogle Huse i Hvidingsø, som vare Børnene arvelig tilfaldne efter deres Forældre, hvilke altsaa paa denne Tid maa have været afgaaede ved Døden. Foruden de her nævnte Børn maa Oberstlieut. Ahasverus de Crequi de la Roche vistnok have haft flere andre Børn, maaske af 1ste Egteskab, da den nævnte gamle Optegnelse, der kun tillægges Oberstlieutenanten 3 Børn af dette Egteskab, neppe er udtømmende. Saaledes maa vistnok baade den *Stephanus „Delarose“*, der ifølge Statholderens Ordre af 9 Aug. 1676 ansattes som Corporal ved Geistlighedens, Fogdernes og Borgerskabets Compagni, som den *Fredrik Henrik „la Rochie“*, der i 1682 var i Huset hos Stiftsskriver Herman Garmann paa Mjelde, have været Sønner af Oberstlieut. Ahasverus de Crequi de la Roche, ved hvis Compagni der i 1670 netop var ansat en Gefreider Frederik „de Crequi“, der i Mai 1676 fik Corporals Character. Det var maaske den „*Crequi dit la Roche*“, der i 1687 var Fenrik ved Indre Sogns Compagni af Bergh. nat. Inf.reg., men i 1692 er udslettet og derfor sandsynligvis er død i yngre Alder, da han allerede i 1676 betegnes som „syg“. Af de i Skjødet nævnte Børn opholdt Sønnen Ahasverus sig 1682 i Huset hos Garmann og var da 11 Aar gammel, altsaa født 1671. Paa denne Tid maa følgelig Faderen allerede have været gift 2den Gang. I 1685 kaldes han for Garmanns „Tjener“ og maa være den

Ahasverus „de la Roche“, der 29 Oct. 1697 lod et uægte Barn *Fredrik*, som han havde med Haldri Bjørnsdatter, døbe i Stavanger Domkirke. I 1699 førte han Klage over Sorenskriveren i Karmsund Søren Godtzen, fordi denne paa Skiftet efter Moderen havde givet Sr Jørgen Thomassen i Stavanger Udlæg i Boets Hovedeiendom Ystebø for en Fordring paa 180 Rdl., skjøndt der var anden Formue at udlægge. Han søgte derfor om, at Thomassen maatte tilpligtes at levere Eiendommen tilbage mod at faa sin Fordring i Boet betalt og ved kgl. Missive til Stiftsbefalingsmanden i Christianssands Stift M. de Tonsberg fik denne Ordre til at hjælpe ham til Rette. Den 6 Mai 1707 opholdt han sig i Rendsburg. Sønnen Salomon siges 4 April 1701 at være i Ostindien, men var da maaske allerede død. Datteren Karen var gift med Capitaine *Christian von „Alsten“*, som Herman Garmann 15 Decbr. 1700 ogsaa kalder „sin kjære Svoger“. I dette Egteskab havde han 2 Døtre, nemlig *Christiana „ne de Alst“*, gift med Sognepræst til Faxe Mag. *Jacob Jacobæus* (Wiberg, I. 348) og *Mette Marie „né de Alst“*, gift med senere Schoutbynacht *Hans Knoph*. Datteren Judithe, der i 1682 var 9 eller 10 Aar gl., altsaa født c. 1673, og i Huset hos Garmann, blev senere gift med Capellan til Voss *Peder Torbensen Arc-tander*, der døde i Bergen 1700. Enken „Judithe dit la Roche“ levede endnu 1705 paa Voss, hvor hun i 1717 2den Gang blev gift med Hr. *Peder Lauritsen Schavenius*, som døde som Sognepræst til Overhallen 1726 (cfr. M. Arnesen og I. Breder, Familien Breder, S. 170 f., og Lampe, Bergens Biskoper og Præster, I. 447, hvor det feilagtig opgives, at Breder var gift med en Datter af Capitaine „von Alster“ og Karen de Crequi de la Roche). Datteren Antonette Augusta „de Crequi dit la Roche“ var gift med Commandant i Trankebar *Claus Voigt*, hvis „Formand i Egteskabet“ afgangne *Lambert Didriksen* kaldes. Voigt døde 1699, og da Enken ogsaa senere afgik ved Døden uden Børn, tilfaldt der hendes Hel- og Halv-Søds kendes Børn bl. A. en Fordring paa det Ostindiske Compagni, om hvilken der førtes Proces, som Arvingerne dog tilslut vandt ved Høiesteret. — Datteren Gjerthrud „de la Rochie“ eller, som hun andensteds

kaldes, Gjerthrud „de Crequi dit la Rochie“, var 10 Marts 1699 gift med Fenrik, senere Capitaine *Wentzel Rothkirk Kaas* (med Muren), med hvem hun havde flere Børn og blev Stammermoder til den norske Linie af den adelige Slægt Kaas, der ved høieste Resol. af 21 Juni 1848 fik Tilladelse til at føre Familienavnet „Munthe-Kaas“. — Den „Jomfru Catharina dit la Rochie“, der i 1682 levede i Huset hos „Søsteren“ og Svogeren Garmann, har vel været af Oberstlieutenantens 1ste Egteskab og saaledes Helsøster af Fru Garmann.

Capitaine Michel Tønnesens Datter Lene maa være den *Helene Michelsdatter Riisbrich*, hvilket Navn hun maa have optaget efter Moderen, der 1) var gift c. 1700 med „Capitaine“ *Christian Frørup*, formentlig den Ostindie Capitaine Frørup, der nævnes i dette Tidsskrifts 2 R. V. S. 25 og som har været bosat i Kjøbenhavn, men utvivlsomt har været en Søn af Byfoged i Bergen Jens Hansen Frørup, der døde 1659, og 2) 1707 (ifølge kgl. Bevilling af 22 Januar s. A., unseet at de vare i 3die Led beslægtede) med Stiftamtskriver *Willum Hansen*, født i Bergen 1678, † paa Gaarden Sten i Fane Præstegjeld ved Bergen 30 Marts 1740 (begr. 13 April s. A.) 62 A. gl., Søn af den rige Overtoldbetjent i Bergen Hans Clausen og Mette Pedersdatter Lem. Helene Michelsdatter var født i Stavanger 1684 og døde paa Sten 1717 (begr. 12 Novbr. s. A.), 33 A. gl. Hun havde i 1ste Egteskab vistnok alene 2 Børn, nemlig Sønnen *Hans Christian (o: Christiansen) Frørup*, født i Kjøbenhavn 12 Marts 1701, † som Sognepræst til Ulvik 1743¹⁾ og Datteren *Anna Helene Frørup*, født antageligt i Kjøbenhavn c. 1703, der blev gift i Fane 25 Marts 1720 med Foged Jens Lem. Mette Michelsdatter var gift med Oberstlieut. *Hans Fredrik Green*, der 22 Febr. 1716 kalder Stiftamtskriver Willum Hansens Hustru Helene Michelsdatter for sin „Søster“ og som ogsaa var blandt

¹⁾ Cfr. Lampe, Bergens Biskopper og Præster, I. S. 411, hvor det feilagtigt antages, at han var en Søn af Farbroderen Hans Jensen Frørup. Herved forklares ogsaa naturligen, at Sønnen, uagtet født i Kjøbenhavn, kaldes „Norvagus“ og „Bergensis“, da han selvfølgelig 1707 har fulgt Moderen til Norge.

Fru Voigts Arvinger. Mette, sl. Oberst Hans Fredrik Greens Enke, † i Aardal 1774.

III. *Zille „Volkvartsdatter“ Riisbrich*, født c. 1650, begr. i Bergens Domkirke 19 Novbr. 1726 som Enke efter Borgermester i Bergen *Hans Munthe*, med hvem hun blev gift c. 1675. Ingen Børn. (cfr. H. A. Munthe, Familien Munthe, S. 610).

IV. *Karen „Volkvartsdatter“ Riisbrich*, født c. 1654, der ved Faderens Død var i sit 6te Aar. Hun egtede c. 1674 i Bergen *Hans Jørgensen Smith*, der 16 Decbr. 1675 klagede over at hans „Svoger“ Lector theol., Mag. Peder Nielsen Lem ei havde holdt sig Skiftet efter Svigerfaderen efterrettelig. Hans Smith var død før 1694, da Karen Volkvartsdatter i 1695 var gift 2den Gang med den under 12 Decbr. 1682 til Capitaine ved Artilleriet paa Bergenhuss udnævnte *Gilius Eттersen*, der tidligere havde været gift med Cathrine Christophersdatter. Sønnen Volkvart Smith, der senere blev personel Capellan paa Stordøen, mageskiftede 7 Sept. 1705 en Del Eiendomme, som han havde arvet efter Faderen og sin afdøde Broder salig Hans Hansen Smith, til en anden Broder Jørgen Hans Smith mod andet Jordegods i Sogn og Nordfjord. Her kalder han udtrykkelig Commissarius Volkvart Volkvartsen Riisbrich for sin „Morbroder“ og 28 April 1704 klagede han over, at „Stiffaderen“ Gilius Eттersen havde pantsat en Del af det ham efter Faderen tilfaldne Jordegods.

Som man heraf vil se efterlod Volkvart Brodersen kun en Søn Commissarius Volkvart Riisbrich, om hvem jeg allerede tidligere (Bind VI. S. 25 ff.) har meddelt en Del Oplysninger. Volkvart Riisbrich døde 1714 før 11 Mai, da Skifte efter ham holdtes i Nordhordlen. Med sin Hustru Else Lillianschiold, der døde 1728, havde han kun følgende 4 Børn, to Sønner og to Døtre, nemlig:

1. *Volkvart Riisbrich*, der i 1714 kaldes Capitaine i Søetaten og fraværende i Hs. kgl. Majestæts Tjeneste. Ifølge Garde blev han Seclieut. 29 April 1710, Premierl. 29 Juni 1714, Captlieut.

11 Decbr. 1719 og først Capitaine 5 Oct. 1722. Han døde 4 October 1736 uden Tvivl i Danmark og maa vistnok have været Commissarius Riisbrichs ældste Barn, født c. 1676. Hans Søn maa den omhandlede Indrouleringschef i Bergen Volkvart Volkvartsen Riisbrich have været. Det er vel ogsaa sandsynligt, at han har efterladt flere Børn, men disse maa vistnok søges i Danmark.

2. *Hans Riisbrich*, der var Raadmand i Bergen, hvor han døde 1758 (begr. i Domk. 4 April s. A.), antagelig omkring en 70 A. gl. og saaledes født c. 1688, hvorfor han vistnok maa have været en af de yngste Børn. Han var gift 2 Gange: 1) i Bergen 9 Novbr. 1717 (viet hjemme i Huset uden Trol. og Lysning efter kgl. Bevilling af 11 Sept. s. A.) med *Else Margrethe Lillianschiold*, hvem han 25 Juni 1717 fik Tilladelse til at egte uanseet, at de vare i 2det Led beslægtede. Hun var Datter af Amtmand Hans Hansen Lillianschiold og Maria Pedersdatter Lem og saaledes ikke blot Sødskendebarn, men ogsaa Næstsødskendebarn af Manden. Hun døde i Bergen 1727 (begr. i Domk. 17 Januar s. A.) 2) i Bergens Domkirke 22 Sept. 1735 med *Mette Helene Storm*, begr. i Bergens Domk. 2 Oct. 1762, vistnok en Datter af Major Andreas Johan Storm, der formodentlig dog i et senere Egteskab var gift med Hans Riisbrichs Søster. I sit sidste Egteskab havde Raadmand Riisbrich ingen Børn, men med sin 1ste Hustru 3 Sønner og 4 Døtre, nemlig: a. „*Talch*“ (?: *Thale*), der paa Skiftet efter Faderen 24 Mai 1758 opgives som det ældste af Børnene og derfor formodentlig har været født 1718, men ei findes blandt Døbte i Domkirkens Kirkebøger, der først begynder 1719. Hun var i 1758 gift i Hamburg. b. *Else*, døbt i Domk. 12 April 1719, † før 1721, men findes ei blandt Begravede i Domkirkens Bøger, der først begynder 1725. c. *Hans Lillianschiold*, døbt i Domk. 1720, † ung. d. *Else*, døbt i Domk. 17 Decbr. 1721; hun levede i 1758 38 A. gl. ugift i Bergen. e. *Volkvart*, døbt i Domk. 9 Febr. 1723, † ung. f. *Catharina Jersin*, døbt i Domk. 18 Juli 1725, begr. der 12 Aug. 1726, 1 A. gl. g. *Anders* eller *Andreas*

Undahl, døbt i Domk. 30 Decbr. 1726. Han levede ifølge Skiftet efter Stedmoderen, der holdtes i Bergen 3 Novbr. 1762, i Kjøbenhavn. Indrouleringschefen kan følgelig ikke være nogen Søn af Raadmand Hans Riisbrich.

- Margrethe Riisbrich*, født c. 1678, der 1) blev gift 1698 med Captainlieut. i Søetaten *Henrik Christian von Hatten*, som hun 15 Novbr. s. A. fik kgl. Bevilling til at egte, uanseet at de vare i 2det Led beslægtede, Søn af Oberst Bendix von Hatten og Maria Hansdatter Lillianschiold. Captainlieut. v. Hatten døde 1702 og Skifte efter ham holdtes 2 Juni 1704. Efter hans Død sad Margrethe Riisbrich mange Aar i Enkestand med 2 Børn, men blev c. 1712 2den Gang gift med Major *Andreas Johan Storm*, der endnu i 1711 levede i Strandebarm som Enkemand med 2 Døtre. I 1714 var han gift med Margrethe von Hatten født Riisbrich. Om hun havde Børn i sit Egteskab med Major Storm vides ikke.
4. *Anna Christine Riisbrich*, vistnok en af de yngste Børn, gift c. 1713 med Kjøbmand i Bergen *Lars Walther*. Det er formodentlig den Lars Walther der tog Borgerskab i Bergen 16 Aug. 1695 og som da angives født i Hardanger. Han havde vistnok, da han egtede *Anna Christina Riisbrich*, allerede tidligere været gift 2 Gange: 1) med en Dame, hvis Navn ei vides, efter hvem der holdtes Skifte i Bergen 10 Novbr. 1697 og 2) med *Christine Margrethe Alstrup*, Datter af Sognepræst til Hafslo Hans Poulsen A. og 2den Hustru *Margrethe Pedersdatter Hanning*. Hun døde i Bergen før 20 Januar 1712, da Skifte efter hende holdtes i Bergen. Med sine tvende 1ste Hustruer havde Lars Walther mange Børn. Om han ogsaa havde Børn med *Anna Christina Riisbrich* vides ikke.

E. A. Thomle.

b.

At Indrouleringschef Volkvart Riisbrich, som ovenfor antaget, er Søn af Capitain Volkvart R., fremgaar af Kirkebogen i Glückstadt; ifølge denne fik nemlig daværende Capitainlieut. Volkvart R., der sammesteds $18\frac{1}{2}$ 1715 var bleven gift med Margrethe

Eleonore Buchholtz (han kaldes her Volkvart Riisbrich v. Lillien-schiold), døbt Sønnen Volkvart $\frac{22}{6}$ 1716 og atter $\frac{2}{12}$ 1718 en Søn Volkvart; denne sidste maa være den senere Indrouleringschef. Desuden havde Capitain Volkvart R. Børnene: Mette Marie, dbt. i Holmens Kirke $\frac{12}{6}$ 1722, Chr. Carl, dbt. s. S. $\frac{6}{6}$ 1724 og Jacob Simon, dbt. s. S. $\frac{25}{12}$ 1726, † $\frac{1}{2}$ Aar gl. (ved dennes Daab kalder Faderen sig atter Riisbrich v. Lillienschiold). Den Else R. († $\frac{24}{4}$ 1792), som i Holmens K. $\frac{28}{2}$ 1744 blev gift med Capitain Christoffer Klog († $\frac{30}{4}$ 1747), er antagelig ogsaa en Datter af Capitainen, hvis Enke M. E. Buchholtz døde 1730.

Saafernt den norske Familie R.'s Stamfader, som af Arkivar Thomle antaget, er født i Riisbrich¹⁾, er han altsaa en Broder til Borgmester i Odense Thomas Brodersen R., f. i Riisbrich $\frac{15}{7}$ 1600, † i Odense $\frac{5}{11}$ 1665 (jf. Ligprædiken af L. C. Wellejus, 1666) og til Præst i Gislev Broder Brodersen R., f. 1711, † 1774 (Wiberg I. 446; Personalh. Tidssk. 2 R. III. 158), der begge efterlod talrig Efterslægt i Danmark.

Den Søn af Raadmand Hans R. ved Navn Andreas, f. 1726, som 1762 angives som boende i Kjøbenhavn, er antagelig den Styrmand, senere Thehandler Andreas R., som $\frac{15}{9}$ 1756 i Holmens K. blev gift med Magdalene Anne Hooglandt og som s. St. fik døbt Børnene: 1. Else $\frac{23}{4}$ 1757 († s. A.), 2. Mette Helene $\frac{26}{5}$ 1758 († 1759), 3. Mogens $\frac{23}{1}$ 1760, 4. Hans $\frac{6}{5}$ 1761 († s. A.), 5. Else Cecilie $\frac{9}{1}$ 1762, 6. Hans 1763 († s. A.).

C. E. A. Schøller.

¹⁾ Landsbyen Risbrig i Nørre-Haksted Sogn i Flensborg Amt (Traps Slesvig, S. 469).